

Σκοπός της επίσκεψής μου σήμερα εδώ, δεν είναι απλώς και μόνο να ενημερωθώ για το έργο και τα σχέδια του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Με την επίσκεψή μου αυτή, επιθυμώ περισσότερο απ' όλα να υποδηλώσω το μέγιστο ενδιαφέρον της Κυβέρνησής μας για τα θέματα που είναι κυρίαρχα στην καθημερινή ζωή του πολίτη. Θέματα σχετικά με την Υγεία και την Πρόνοια, που είναι πρωταρχικής σημασίας για την οικοδόμηση του Κοινωνικού Κράτους.

Η οικοδόμηση, ακριβώς, του Κοινωνικού Κράτους είναι για μας μία από τις τέσσερις μεγάλες προκλήσεις για την πορεία της χώρας προς τον 21^ο αιώνα. Πρόκληση εξίσου σημαντική με τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας, την ισότιμη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τον πρωταγωνιστικό ρόλο της Ελλάδας στα Βαλκάνια και τη Μεσόγειο.

Έχουν γίνει ήδη σημαντικά βήματα. Αναπτύχθηκαν δράσεις σε όλα τα επίπεδα. Γνωρίζουμε όμως ότι πρέπει να γίνουν ακόμη πολύ περισσότερα. Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι ήδη γίνονται.

Γνωρίζετε και γνωρίζουμε ότι είναι πολλά τα προβλήματα που χρήζουν άμεσης και ουσιαστικής αντιμετώπισης αλλά και επίλυσης. Οι πολίτες τα συναντούν καθημερινά κατά την πρόσβαση και την εξυπηρέτησή τους από τις υπηρεσίες υγείας, τόσο στα μεγάλα κέντρα όσο και στην ύπαιθρο. Υπάρχουν βασικές ελλείψεις. Οι φιλότιμες και πραγματικά αξιέπαινες

προσπάθειες του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, δεν είναι δυνατόν να καλύψουν από μόνες τους αυτές τις ελλείψεις.

Η κυβέρνηση έχει προσδιορίσει για τα επόμενα χρόνια εννέα κεντρικές προτεραιότητες στο πεδίο της Υγείας και Πρόνοιας:

Πρώτον, να οργανώσουμε ένα αποτελεσματικό επίπεδο πρωτοβάθμιας παροχής υπηρεσιών υγείας στον πολίτη. Πέρασαμε πρόσφατα από τη Βουλή ένα νέο νόμο, που εισάγει ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις και παρεμβάσεις, μεταξύ των οποίων και το θεσμό του οικογενειακού γιατρού. Με το σύστημα αυτό κάθε πολίτης θα έχει ένα γιατρό με συνολική αντίληψη των προβλημάτων υγείας του ίδιου και της οικογενείας του. Τα δίκτυα πρωτοβάθμιας φροντίδας θα αξιοποιήσουν και αναβαθμίσουν την υπάρχουσα υποδομή έτσι ώστε να παρέχουν στον κάθε πολίτη, ανεξάρτητα από τον ασφαλιστικό του φορέα ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας υψηλής στάθμης κοντά στον τόπο κατοικίας του.

Δεύτερον, να βελτιώσουμε τις συνθήκες νοσηλείας στα δημόσια νοσοκομεία, τόσο σε επίπεδο υπηρεσιών υγείας όσο και γενικότερου περιβάλλοντος. Υλοποιούμε ένα πρόγραμμα κατασκευής 15 νέων νοσοκομείων επέκτασης/διαρρύθμισης 25 νοσοκομείων σ' όλη την Ελλάδα. Το 1997 ολοκληρώθηκαν 2 μεγάλες μονάδες (Παπαγεωργίου και Λάρισα) και μία επέκταση (Σύρου). Το 1998 αναμένεται η ολοκλήρωση ενός ίσως και τριών νέων μονάδων και η επέκταση έξι σημαντικών επαρχιακών νοσοκομείων.

Τρίτος άξονας είναι να δημιουργήσουμε μηχανισμό συνεχούς εμπλουτισμού του συστήματος υγείας σε εξοπλισμό και πεπειραμένο δυναμικό.

Τέταρτον, θέλουμε να εξασφαλίσουμε υποδομές υγείας και πρόνοιας όχι μόνο στα μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά και στην ύπαιθρο καθώς και σε ευαίσθητες και συνοριακές περιοχές. Να θυμίσω τα μέτρα που πήραμε για τα νησιά του Αιγαίου.

Πέμπτον, η κυβέρνηση στον τομέα του φαρμάκου, αποφάσισε και πραγματοποιεί γενναία παρέμβαση σε όλους τους κρίκους της αλυσίδας. Τα μέτρα που αποφασίστηκαν, οδηγούν στον εξορθολογισμό των δαπανών, τον περιορισμό της πολυφαρμακίας και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

Τα μέτρα αυτά, πετυχαίνουν όχι μόνο την ανακοπή της αλόγιστης αυξητικής τάσης της συνολικής δαπάνης, αλλά και τη θεαματική μείωση της.

Και αυτό καθίσταται εφικτό χωρίς τραυματικές τομές, αλλά με την εκλογίκευση παραγόντων που διαμορφώνουν τη δαπάνη, όπως η κατάργηση του υπολογισμού κέρδους επί των επιβαρύνσεων, η τιμολόγηση με βάση την τιμή στη φθηνότερη χώρα, η θέσπιση της θετικής λίστας για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τα νοσοκομεία, ο έλεγχος της συνταγογράφησης και των αποθεμάτων.

Οι απλοί καταναλωτές πρέπει να κατανοήσουν ότι το όφελος από την εφαρμογή των μέτρων δεν είναι προσωρινό αλλά διαρκές. Σήμερα φθηνότερα φάρμακα, αύριο μικρότερη συμμετοχή στη δαπάνη τους. Και τέλος, εθισμός στην ορθολογική χρήση των φαρμάκων, που σημαίνει ασφαλέστερη υγεία.

Έκτος άξονας της πολιτικής μας είναι να αναπτύξουμε περισσότερο τις παρεμβάσεις μας σε ευαίσθητους τομείς, στους οποίους καταγράφεται η έκταση της αλληλεγγύης μιας κοινωνίας. Αναφέρομαι στα πεδία της ψυχικής υγείας, των ναρκωτικών και του AIDS. Αναπτύσσονται συντονισμένες δράσεις στα πλαίσια του Οργανισμού Καταπολέμησης των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ), στηρίζονται οι Θεραπευτικές Κοινότητες, προωθείται η ανάπτυξη Κέντρων Πρόληψης σε κάθε νομό της χώρας, λειτουργεί ήδη Σταθμός Πρώτων Βοηθειών για τους χρήστες στην Αθήνα και επεκτείνονται τα προγράμματα υποκατάστασης και θεραπείας.

Ο έβδομος άξονας της πολιτικής μας σχετίζεται με τα Οικονομικά της Υγείας που μας απασχολούν ιδιαίτερα. Πολλοί νομίζουν ότι προτάσσουμε δημοσιονομικές λογικές σε ένα κρίσιμο για το κοινωνικό σύνολο θέμα. Φυσικά και η κυβέρνηση έχει περιορισμούς στους πόρους που η κοινωνία της παρέχει για την κάλυψη των προτεραιοτήτων της. Το βασικό θέμα όμως βρίσκεται στην ανάγκη αναδιάρθρωσης ενός σπάταλου συστήματος. Στο νόμο που ψηφίσαμε πρόσφατα, προβλέπουμε ειδικούς μηχανισμούς για την αναδιάρθρωση των νοσοκομείων, που απαιτεί συνεχή και επίμονη προσπάθεια. Ένα τυπικό νοσοκομείο είναι μια μεγάλη επιχείρηση, που απαιτεί ειδική προσοχή στο πώς

διοικείται, πώς χρησιμοποιεί τους πόρους του, πώς οργανώνεται, τί πολιτικές ακολουθεί στα πεδία που προσφέρει υπηρεσίες. Ελπίζουμε ότι μέσα από την εισαγωγή σύγχρονων και αποτελεσματικών μορφών διοίκησης στα νοσοκομεία θα βελτιωθεί το επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών, και θα περιοριστεί η σπατάλη πόρων, ώστε οι πόροι που θα εξοικονομηθούν να αξιοποιηθούν τελικά για την περαιτέρω βελτίωση του συστήματος Υγείας - Πρόνοιας.

Ο όγδοος άξονας των προτεραιοτήτων μας αφορά ένα ευρύτερο σύνολο παρεμβάσεων σε ειδικά ζητήματα, στα οποία τα κενά είναι σημαντικά, όπως:

- η ανάπτυξη δικτύου επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας - το γνωστό ΕΚΑΒ,
- η δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου Τραυματιολογικών Μονάδων σε νοσοκομεία καθώς και κινητών μονάδων παροχής άμεσης βοήθειας στο εθνικό οδικό δίκτυο,
- η δημιουργία νέων υπηρεσιών σχολικής υγείας στα σχολεία της χώρας. Τα θέματα υγείας και ψυχοκοινωνικής στήριξης των μαθητών και ο έλεγχος των συνθηκών υγιεινής στα σχολεία αποτελούν σημαντικά μέτρα για την προστασία της νεολαίας μας.

Τέλος, θέλω να αναφέρω τον τομέα της πρόνοιας:

Ο τομέας της πρόνοιας όπως είναι σήμερα, λειτουργεί αποσπασματικά, χωρίς ενιαία κριτήρια, με μια πολυδιάσπαση φορέων. Συχνά αντανακλά το σωρευτικό αποτέλεσμα «πυροσβεστικών» λύσεων σε αιτήματα που έχουν διατυπωθεί από καιρό σε καιρό. Το σύστημα αυτό πρέπει να μετεξελιχθεί στο βασικό εργαλείο κοινωνικής συνοχής. Ένα εργαλείο που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της οικογένειας, της επείγουσας ανάγκης, που κινητοποιεί όλες τις δυνάμεις της κοινωνίας μας. Ένα σύστημα του οποίου η ενιαία φιλοσοφία δεν το σταματά να είναι ευέλικτο σε τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες.

Μια κοινωνική πολιτική είναι αποτελεσματική αν έχει στόχους και προτεραιότητες. Προωθούμε συνδυασμένες δράσεις για να βοηθήσουμε τέσσερις ομάδες του πληθυσμού:

1. Την νέα οικογένεια - το παιδί.
2. Την Τρίτη ηλικία.
3. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
4. Τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Θα αναφέρω την επέκταση του πιλοτικού προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» που έγινε ήδη σε 102 Δήμους και από το 1998 θα προχωρήσει σε άλλους 100. Το πρόγραμμα αυτό διασφαλίζει ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης των ηλικιωμένων ατόμων καθώς και την παραμονή τους στο κοινωνικό περιβάλλον.

Σημαντικό εργαλείο της πολιτικής μας είναι η ανάπτυξη του εθελοντισμού στην παροχή υπηρεσιών πρόνοιας. Η αυθόρμητη βοήθεια στον διπλανό μας είναι ίσως από τα ελκυστικότερα στοιχεία της ελληνικής κοινωνίας, το υπόβαθρο της κοινωνικής συνοχής.

Η βοήθεια που δίδουμε στον εθελοντισμό συνίσταται στην υποβοήθηση αυτής της εθελοντικής προσφοράς με παροχή εκπαίδευσης, ένταξης σε συνολικότερα προγράμματα βοήθειας, έμπρακτης αναγνώρισης της ατομικής προσφοράς.

Στόχος μας είναι η καλύτερη υγεία και πρόνοια για όλους.

Σκοπός μας είναι όλοι οι πολίτες να νοιώσουν ότι οι ανάγκες τους, οι πιεστικές σήμερα ανάγκες, αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά. Να νοιώθουν ασφαλείς. Και ικανοποιημένοι για το επίπεδο παροχής Υγείας. Για το επίπεδο κάλυψης των αναγκών Πρόνοιας.

Δέσμευση μας είναι η οικοδόμηση, σταδιακά, ενός εκτεταμένου και αποτελεσματικού πλαισίου κοινωνικής ασφάλειας και αλληλεγγύης, το οποίο και θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος της αναπτυξιακής πορείας της χώρας.

Συνεχίζουμε την προσπάθειά μας. Επιδιώκουμε μια κοινωνία με συνοχή, με φροντίδα, με αξιοπρέπεια και συμμετοχή για όλους.